

[Oluf Pedersen.]

da det ærede Medlem Hr. Holger Eriksen ikke har stillet selvstændige Forslag, at han vil stemme for det Forslag, vi har stillet, Ændringsforslag uden for Betænkningen Nr. 8.

Ifølge dette Ændringsforslag forlader vi Guldmøntfoden, og vi opnaar derved ikke alene at faa værdifaste Kroner, et redeligt og ærligt Pengevæsen, men vi faar ogsaa et billigere Pengevæsen. Det betyder en aarlig Besparelse paa ca. 15 Mill. Kr. og en tilsvarende Stigning i Velstanden her i Landet. Om man vil, kan man bruge de 15 Millioner til at afvikle Gælden til Udlandet, og det vil sige, at i Løbet af ca. 25 Aar kan man afvikle hele Danmarks Gæld til Udlandet alene i Kraft af den Besparelse, der vil fremkomme ved, at man afskaffer Guldbeholdningen.

Jeg maa afvise det som Snak, at det skal have nogen som helst Betydning for Pengenes Værdi, om der er en saadan Guldbeholdning, og jeg har da ogsaa den Tilfredsstillelse, at Dr. polit. Jørgen Pedersen i „Berlingske Tidende“ for Søndag udtrykkelig gør opmærksom paa, at det ikke betyder noget som helst for Pengenes Værdi, om man har en saadan Guldbeholdning, som Flertallets Forslag fastsætter. Forholdet er det, at det, der betinger Pengenes Værdi, udelukkende er Sedlernes Mængde.

Derimod kan jeg ikke give det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen Ret i, at det at gaa bort fra Guldmøntfoden paa nogen Maade skulde betyde, at man forlod Liberalismen. Det forekommer mig at være en fuldkommen Misforstaaelse; den er aabenbart blot udsprunget af, at det ærede Medlem er saa gal paa Liberalismen, at alt hvad der kan siges af ondt om Liberalismen, enten det er rigtigt eller ej, helst skal siges.

Vi har stillet Ændringsforslagene uden for Betænkningen Nr. 11, 16 og 20 nærmest som en lille Intelligensprøve for det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, der vovede at omtale vort Forslag som ren Privatkapitalisme. Vi foreslaar i Ændringsforslag Nr. 11 uden for Betænkningen, at Bankens Regnskab og Beretning skal forelægges Rigsdagen til Godkendelse. Dette er ikke ukendt fra andre Lande. Og hvis det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen er saa varm en Tilhænger af Folkets Pengevæsen og Modstander af Privatkapitalismen, som han gerne vil give Udtryk for, hvad han for øvrigt maaske næppe selv tror paa, skulde det ærede Medlem stemme for vort Ændringsforslag om, at man faar Pengevæsenet ind under Folkets Kontrol, og at

Regnskab og Beretning skal forelægges Rigsdagen.

I Ændringsforslaget Nr. 16 uden for Betænkningen foreslaas det, at Vederlaget til Aktionærerne for Overtagelsen ikke maa overstige Kursværdien i September 1931, da Gulddindløseligheden blev suspenderet. Kursen var da kun 146, endda lige før Udbetalingen af Udbytte. Hvis man til dette vil lægge Renten, men fradrage det Udbytte, som blev udbetalt i Oktober, vil det sige, at den Betaling, Banken nu skulde have, kun vil blive $\frac{2}{3}$ af det, Regeringen har foreslaaet, og det vil sige en Besparelse for Staten paa 20 Mill. Kr., efter mit Skøn ganske afgjort, uden at man paa nogen Maade har traadt Aktionærerne for nær.

Om det Ændringsforslag, der paa samme Punkt er stillet af Det frie Folkeparti, og som gaar ud paa, at man uden videre overtager Banken og oven i Købet fastsætter, til hvilken Pris den skal overtages, vil jeg i denne Forbindelse sige, at det maa vi stemme imod, da det er grundlovsstridigt. Man kan vedtage, hvor meget man vil give for Banken, den højeste Overtagelsespris, man vil give, men Lovgivningsmagten kan ikke uden videre vedtage Ekspropriation og ogsaa bestemme Prisen. For øvrigt maa jeg sige, at den Pris, som er tilbudt efter Det frie Folkepartis Ændringsforslag, er rigelig, og jeg kan ikke se, hvilken Baggrund der er for at give Nationalbankens Aktionærer mere end, hvad Aktierne blev ansat til, da man suspenderede Gulddindløseligheden, efter hvilken Tid alle Bankens Forhold har været afhængige af denne Suspension, saaledes at ingen ærlig Vurdering har kunnet finde Sted.

Under Forhandlingerne her i Rigsdagen i November 1934 udtalte det daværende Medlem af dette høje Ting Hr. Vejen, at man skulde overtage Nationalbanken uden videre ud fra den Opfattelse, at Nationalbankens Aktionærer slet ikke ejede Banken, men kun havde den i en Slags Forpagtning. Den daværende Handelsminister sagde dengang, at hvis den Opfattelse, som Hr. Vejen gav Udtryk for, kunde finde Tilslutning i Venstre, var Regeringspartierne villige til at gaa med til en Ordning i den Retning. Hvis det endnu er Regeringspartiernes Opfattelse, at man ikke burde give mere for Nationalbanken, end Aktierne lyder paa, forstaar jeg ikke, hvorfor man har sluttet et Forlig med Det konservative Folkeparti, og at man giver 210 eller ca. 30 Mill. Kr. mere, end man selv anser for rimeligt. Det ser jeg ikke, der er nogen som helst Grund til. Venter Regerings-